

Anledning til at bevilge Penge til de omhand-
 lede Brøndboringsforsøg. Det er af den ærede
 Ordfører blevet sagt, at Ministeriet ved den
 Sum, som blev vedtagen ved 2den Behand-
 ling, idet der ikke blev vedtaget, til hvilke be-
 stemte Brug dette Beløb skulde anvendes, havde
 Leilighed til at foretage de fornødne Borings-
 forsøg, hvis Ministeriet iøvrigt var overbevist
 om Udfælgigheden af at anvende en saadan
 Sum dertil. Hertil skal jeg svare, at hvad
 der ellers er forlangt behøves til andre Dje-
 med, som man allerede har paabegyndt, og
 som man ikke kan frasalde. Hvad derimod
 Brøndboringsforsøg angaaer, har det ærede
 Udvalg selv erklæret, at Forslaget derom ikke
 var tilstrækkeligt begrundet, og deraf følger, at
 der af den bevilgede Sum vanskeligt vil kunne
 anvendes Noget dertil, naar det bliver ved
 den forhen vedtagne Nedsættelse. Den begjærte
 Sum er bleven saa affortet, at der ikke kan være
 at tage Hensyn til Brøndboringsforsøgene. Der
 er fra en anden Side yttret det Ønske, at Mi-
 nisteriet, selv om Summen blev affortet, skulde
 virke i denne Retning; jeg skal med Fornøielse
 undersøge, om det lader sig gjøre, om der af
 den øvrige Sum kan blive Noget tilovers til
 at gjøre Forsøg med Brøndboringen, men det
 tør jeg ingenlunde love, fordi den hele Sum
 jo er beregnet paa visse andre bestemte For-
 maal, som skulde opnaaes, og, dersom man altsaa
 afforter baade hvad der er beregnet for Brønd-
 boringen og en stor Deel af hvad der er be-
 regnet for Træculturens Udbredelse, vil der
 vanskeligt blive Noget at anvende til det om-
 handlede Formaal. Det er ogsaa et Formaal,
 som har den særegne Bessaffenhed, at man ikke
 veed, hvorvidt der virkelig vil blive udrettet No-
 get eller ikke, det er blot et eller flere Forsøg, man
 skulde gjøre for om muligt at opnaae Noget,
 som er til høist betydelig Nytte, men som
 maaffee ikke lykkes; det er sagt, at Ministeriet
 ikke har forsynet Udvalget med de Dplysnin-
 ger, som kunde være fornødne til at overbevise
 sig om disse Brøndboringsforsøgs Tilraadelig-
 hed. Der er gjort en Bemærkning om Un-
 dersøgelser, der skulde være anstillede i 1846
 eller 1847, og som Ministeriet ikke har forelagt.
 Men det er fra en anden Side bemærket, at
 disse Undersøgelser, som iøvrigt ikke ere anstil-

lede igennem nogen af de daværende Autori-
 teter, i hvis Sted Indenrigsministeriet er traadt,
 men ere anstillede ved Officerer af Staben, havde
 en ganske anden Gjenstand end den, hvorom
 der her er Spørgsmaal. Det er ogsaa vist, at,
 dersom Udvalget havde ønsket Dplysninger af dette
 Slags, maatte det letteligt kunne have erholdt
 saadanne i Indenrigsministeriet. Jeg har for
 mit Vedkommende ikke kjendt noget til disse Un-
 dersøgelser, og det er meget muligt, at heller
 ikke de Embedsmænd, som ellers ere ansatte
 i Indenrigsministeriet, have kjendt Noget dertil,
 hvilket er saameget mere troligt, som Unders-
 søgelserne skulde være anstillede ved Officerer af
 Staben og ikke udgaaede fra Rentekammeret,
 i hvis Sted Indenrigsministeriet er traadt.
 Det er sagt, at de omhandlede Undersøgelser
 bedst maatte ledes af Private, men, dersom
 der var Spørgsmaal om et bestemt Foretagende,
 hvoraf der kunde ventes en Fordeel, hvis Al-
 meennyttighed var betinget af dets Fordeel-
 agtighed for Private, saa var det vistnok na-
 turligt, at det blev overladt til privat Virk-
 somhed; men her er egentlig Spørgsmaal om
 at yve en Sum, for at opdage Noget, der
 kunde være til stor og almindelig Nytte, og
 der synes det virkelig, at Staten bedre er
 istand til at gjøre en saadan Dpoffrelse end
 nogen Privat, og det er heller ikke sagt, at
 Noget vilde gjøre det. Hverken enkelte Pri-
 vatmænd eller landoekonomiske Selskaber ere
 saaledes i Besiddelse af de Midler, der behøves
 til at anstille Undersøgelser af dette Slags,
 som Staten er det. Hvad navnlig Amts-
 raadene angaaer, saa er det allerede bemærket
 af en æret Taler, at disse aldeles ikke have
 nogen Bemyndigelse til at anvende Noget af
 de Midler, der tilveiebringes ved Afgifter til
 Amtsrepartitionsfondene til at gjøre Forsøg i
 denne Retning; de skulde da erhverve en over-
 ordentlig Bemyndigelse dertil; men det vilde
 endogsaa være tvivlsomt, om man kunde tilstaae
 dem denne Bemyndigelse til Noget, som er et
 blot Forsøg. Det synes enten at maatte ud-
 gaae fra Staten i det Hele, eller ogsaa fra
 Associationer, og ikke let at kunne være Gjen-
 stand for Udgifter, som udredes ved tvungne
 Bidrag af enkelte Districter. Det kunde ogsaa
 let være, at en saadan Undersøgelse egentlig